

Balanç de sinistralitat del primer semestre de 2015 i mesures d'impacte

Situació actual

Durant aquesta època de l'any es registra una elevada mobilitat a la xarxa viària de Catalunya motivada pels diferents desplaçaments de la ciutadania per gaudir del període estiuenc.

Davant les dades de sinistralitat registrades durant el primer semestre del 2015 que apunten a un repunt dels sinistres amb víctimes i tenint en compte les característiques de la mobilitat aquestes properes setmanes, el Departament d'Interior del Govern de Generalitat demana a la ciutadania que aquest agost **no abaixi la guàrdia** en la circulació, tant en els trajectes llargs d'anada i retorn de les vacances per la xarxa viària principal com en els desplaçaments curts per vies secundàries, una vegada ubicats a les destinacions de vacances.

Des del Departament d'Interior s'apela a la responsabilitat dels conductors i conductores en la mobilitat estiuenca, atès que el comportament dels usuaris ha estat determinant per aconseguir reduir la sinistralitat viària a Catalunya els darrers anys.

Així mateix el Departament d'Interior centrarà molt especialment els seus esforços en continuar aplicant mesures d'impacte per a reduir la sinistralitat.

1. Dades de sinistralitat a Catalunya durant el primer semestre de 2015

A Catalunya hi ha hagut 81 persones mortes i 428 persones ferides greus al primer semestre del 2015. Durant el mateix període de l'any passat, hi va haver 72 persones que van morir i 389 persones que van resultar ferides de gravetat. El nombre de víctimes mortals a Catalunya s'hauria reduït durant aquest primer semestre si a les comarques de Tarragona no hi hagués hagut un augment tan rellevant en el número de morts, passant de 16 el primer semestre del 2014, a 27 morts enguany.

A nivell d'anàlisi de dades del primer semestre de 2015 respecte al mateix període del 2014 destaca el següent:

Les distraccions han estat durant el primer semestre el primer factor concurrent en els accidents amb víctimes. En concret, les distraccions estan presents en el 23 % de la sinistralitat amb víctimes, 2,1 punts més que l'any passat durant el mateix període

Per tipus de sinistre, les col·lisions frontals i sortides de via han provocat més de la meitat de les víctimes mortals amb 48 persones mortes i 202 persones ferides greus.

Si tenim en compte la mobilitat, s'incrementa de manera preocupant la xifra de vianants atropellats, passant de 4 persones mortes a 10 durant aquest primer semestre de 2015.

S'observa un increment de la sinistralitat mortal en cap de setmana on durant els 6 primers mesos de l'any es registren 9 persones més mortes respecte al mateix període de l'any passat. I per franges horàries, la tarda és el moment del dia que registra més increment tant de persones mortes com de ferides greus.

BALANÇ SINISTRALITAT A CATALUNYA PRIMER SEMESTRE 2015

	SINISTRES MORTALS	70
	VÍCTIMES MORTALS	81
	PERSONES FERIDES GREUS	428
	VIA AMB MÉS PERSONES MORTES	N-340 (12)
	DEMARCACIÓ AMB MÉS VÍCTIMES MORTALS	TARRAGONA (27)
	FRANJA HORÀRIA AMB MÉS MORTALITAT	TARDA (35)
	TIPUS DE SINISTRE AMB MÉS PERSONES MORTES	COL·LISIONS FRONTALS I SORTIDES DE VIA (48)
	PRIMER FACTOR EN ELS SINISTRES AMB VÍCTIMES	DISTRACCIONS (23 %)

1.1. Sinistralitat global

Any	Sinistres amb víctimes	Sinistres mortals	Persones mortes	Persones ferides greus
2014	330	66	72	389
2015	367	70	81	428

1.2. Vies amb major sinistralitat

Per vies, l'**N-340** és la carretera que més víctimes mortals concentra amb un total de 12 persones mortes, 4 més que en el mateix període de l'any passat.

En aquest sentit, 12 de les 81 víctimes mortals registrades el primer semestre a Catalunya han estat en aquesta via. La segona infraestructura que acumula més persones mortes aquests primers sis mesos de l'any és l'A-2 amb 6 víctimes mortals, seguida de l'AP-7 i la C-14, les quals han registrat 5 persones mortes cadascuna.

Any 2015 (primer semestre)		
Via	Persones mortes	Persones ferides greus
AP-7	5	23
A-2	6	12
N-340	12	18
N-240	3	6
N-260	2	13
N-II	3	16
C-14	5	8
C-32	2	18
C-31	2	4
C-55	2	10
L-310	2	3
TP-2031	2	2

Any 2014 (primer semestre)		
Via	Persones mortes	Persones ferides greus
AP-7	2	21
A-2	2	12
N-340	8	16
N-420	2	4
N-260	2	11
N-II	2	15
C-31	3	16
C-59	3	6
C-14	3	13
C-12	2	7
C-55	2	8
C-35	2	5
C-16	2	12

Cal destacar que en vies de titularitat de la Generalitat de Catalunya, l'SCT i el Departament de Territori i Sostenibilitat (TES) han realitzat diverses actuacions per millorar la seguretat viària i algunes d'aquestes, durant el primer semestre del 2015, han deixat de ser presents entre les que registren més víctimes mortals.

1.3. Sinistralitat per demarcació

La demarcació que ha registrat un increment més important de les víctimes mortals en sinistre viari durant els sis primers mesos de l'any 2015 ha estat **Tarragona**, amb onze persones mortes més en comparació amb el mateix període del 2014. En concret s'ha passat de 16 víctimes mortals a 27.

Barcelona és l'única demarcació on les víctimes mortals es redueix, amb nou menys en comparació amb el 2014.

Demarcació	Persones mortes		Persones ferides greus	
	2014	2015	2014	2015
Barcelona	35	26	183	202
Tarragona	16	27	68	72
Girona	10	10	70	77
Lleida	11	18	68	77
Total	72	81	389	428

1.4. Sinistralitat per tipus de mobilitat

Per tipus de mobilitat, han mort atropellats 10 vianants, 6 més que el mateix període de l'any passat.

Tipus de mobilitat	Persones mortes		Persones ferides greus	
	2014	2015	2014	2015
Vianant	4	10	15	14
Bicicleta	5	2	33	25
Motocicleta	20	21	133	180
Turismes	37	45	176	166
Furgonetes	1	2	12	16
Vehicles pesants	5	1	18	23
Altres	0	0	2	4
Total	72	81	389	428

1.5. Sinistralitat per tipus de sinistre

Per tipus de sinistre, s'han registrat **7 persones mortes més per atropellaments** aquest primer semestre respecte de l'any anterior. D'altra banda, 48 persones han mort a conseqüència d'un xoc frontal i una sortida de via.

Persones mortes	2014	2015
Col·lisió frontal	17	24
Sortides de via	20	24
Atropellament	4	11*
Encalç	3	7
Fregament o col·lisió lateral	2	6
Investida (frontal lateral)	12	4
Caiguda en la via	4	3
Xoc amb animal a la calçada	0	1
Xoc contra objecte/obstacle sense sortida de via	3	0
Sortida de via amb xoc o col·lisió	5	0
Altres	2	1
Total	72	81

**10 de les persones mortes són vianants atropellats i l'altra és un conductor de turisme implicat.*

Persones feridesgreus	2014	2015
Sortides de via	91	141
Col·lisió frontal	60	61
Envestida (frontal lateral)	54	48
Encaç	44	47
Caiguda en la via	34	44
Fregament o col·lisió lateral	39	34
Atropellament	17	17
Xoc contra objecte/obstacle sensesortida de via	18	12
Xocamb animal a la calçada	2	2
Sortida de viaambxoc o col·lisió	13	1
Altres	17	21
Total	389	428

1.6. Sinistralitat per factor concurrent

Cal destacar **un increment sobtat dels sinistres provocats per distraccions** i sobretot, per l'ús de mòbil. La distracció està present com a factor concurrent en el 23% dels sinistres amb víctimes durant aquest primer semestre de 2015, 2,1 punts més que l'any passat durant el mateix període.

	2013	%	2014	%	2015	%
Factor concurrent sinistres amb víctimes primer semestre 2015						
Distracció	776	16,4%	908	20,9%	926	23,0%
Infracció d'una norma de circulació	1.122	23,7%	1.005	23,1%	804	20,0%
Errada del conductor	672	14,2%	696	16,0%	743	18,5%
Cap factor (sense opinió)	1.150	24,3%	691	15,9%	472	11,7%
Velocitat inadequada	450	9,5%	448	10,3%	452	11,2%
Alcohol o drogues	165	3,5%	155	3,6%	188	4,7%
Estat o condició de la via	131	2,8%	179	4,1%	166	4,1%
Mal temps	80	1,7%	93	2,1%	93	2,3%
Mal estat del vehicle	49	1,0%	76	1,7%	88	2,2%
Altres factors	101	2,1%	77	1,8%	85	2,1%
Malaltia, cansament o son	44	0,9%	19	0,4%	4	0,1%
Tram en obres	0	0,0%	0	0,0%	1	0,0%
Total	4.740	100,0%	4.347	100,0%	4.022	100,0%

1.7. Sinistralitat per dia de la setmana i franja horària

Augmenten les víctimes mortals en **cap de setmana**, amb 9 víctimes mortals més, en canvi, en dies feiners la mortalitat es manté estable.

Dia de la setmana	Persones mortes		Persones ferides greus	
	2014	2015	2014	2015
Cap de Setmana	24	33	147	161
Feiners	48	48	242	267
Total	72	81	389	428

Cap de setmana es considera des de les 15 hores de divendres fins les 24 hores de diumenge i dies feiners la resta.

Per franja horària, la **tarda** concentra més nombre de persones mortes amb 25 i és la part del dia que registra més increment amb 7 persones finades més.

Franja horària	Persones mortes		Persones ferides greus	
	2014	2015	2014	2015
matí	20	25	157	140
nit	24	21	69	92
tarda	28	35	163	196
Total	72	81	389	428

El matí és de 8 a 13 hores, la tarda és de 14 a 20 hores i la nit es de 21 hores a 7 del matí.

1.8 .Sinistralitat per trams d'edat

Per franja d'edats és preocupant l'augment d'1 a 6 nens morts de 0 a 14 anys. A més, les víctimes mortals en joves de 15 a 24 anys es dupliquen, passant de 5 a 10.

Trams d'edat	Persones mortes		Persones ferides greus	
	2014	2015		
De 0 a 14 anys	1	6	7	13
De 15 a 24 anys	5	10	55	55
De 25 a 34 anys	15	15	69	78
De 35 a 44 anys	12	13	87	69
De 45 a 54 anys	9	9	63	97
De 55 a 64 anys	10	10	48	50
De 65 a 74 anys	8	9	37	37
Més de 74 anys	12	8	17	25
SenseEspecific	0	1	6	4
sum	72	81	389	428

2. Possibles causes del repunt de la sinistralitat

Davant aquestes xifres de sinistralitat, s'observa una sèrie de factors que podrien explicar aquest repunt.

2.1. S'ha produït **un increment de la velocitat mitjana** a la qual circulen els conductors.

Evolució de les velocitats mitjanes globals en el trànsit total

Via	període	velocitat	increment
Accessos BCN	1T 2015	88.42	0.51
Autopista	1T 2015	104.98	0.49
Autovia	1T 2015	89.92	0.73
Carretera	1T 2015	72.61	0.13
GLOBAL	1T 2015	90.56	0.53

Evolució de les velocitats mitjanes globals en períodes fora de congestió

Via	període	velocitat	increment
Accessos BCN	1T 2015	91.81	0.39
Autopista	1T 2015	109.09	0.36
Autovia	1T 2015	90.27	0.19
Carretera	1T 2015	72.91	0.26
GLOBAL	1T 2015	92.75	0.34

L'SCT va posar en marxa el passat mes de juny **sis nous dispositius de control de velocitat de tram** amb l'objectiu de pacificar la velocitat del trànsit i reduir la sinistralitat en les ubicacions en què s'han instal·lat els cinemòmetres.

Fins al 23 de juliol s'han iniciat 11.030 expedients sancionadors per infraccions per excés de velocitat detectades amb els radars de tram que van entrar en funcionament el passat 13 de juny de 2015.

La velocitat mitjana correspon a la mitjana de les denúncies.

Via	KM	Límit velocitat via	Expedients iniciats	Velocitat mitjana
C-58	15-9	120	1.638	137
N-II	709-713	100	180	115
N-II	713-709	100	101	114
N-II	716-719	80	1.296	94
N-II	719-716	80	507	95
AP-7	343-325	120	7.308	143

Durant el primer semestre del 2015 s'han iniciat 248.909 expedients sancionadors per infraccions per excés de velocitat (inclou radars fixos i mòbils).

En el tram de control de velocitat de l'AP-7 s'han detectat vehicles amb una velocitat mitjana en el tram de 170km/hora.

En el conjunt de tots els radars fixos de les carreteres de Catalunya s'han detectat velocitats màximes d'entre 189 i 199 km/hora.

S'han detectat matrícules de vehicles que, durant el 2015 acumulen 59 i 26 infraccions. En el primer cas correspon a un titular de vehicle del qual no consta que tingui permís de conduir, que no ha identificat, en cap de les infraccions, la persona conductora. En el segon cas, consta que el titular disposa de permís de conduir.

2.2. S'ha produït un **increment sobtat dels sinistres provocats per distraccions** i sobretot, per l'ús de mòbil.

Factor distracció en sinistres amb víctimes primer semestre 2015	2013	%	2014	%	2015	%
	776	16,4%	908	20,9%	926	23,0%

Les denúncies imposades per conduir utilitzant mòbil fins al 23 de juliol de 2015 son 6.424

Anys	Expedients Iniciats			
	2012	2013	2014	2015 (fins al 23 de juliol)
Conduir utilitzant dispositius de telèfons mòbils que requereix intervenció manual del conductor	5.557	10.632	10.596	6.424

2.3. **Les col·lisions frontals i les sortides de via** també han provocat la meitat de les víctimes mortals durant el primer semestre de 2015 i aquets tipus de sinistre pot explicar-se per avançaments indeguts, velocitats excessives i manca d'atenció en la conducció.

2.4. D'altra banda, durant el primer semestre de l'any comparat amb l'any passat hi ha hagut un **increment de la mobilitat** (dades de l'anell metropolità) del 2,8 %. Aquest augment en dies laborables és del 2,4% mentre que en festius la mobilitat durant els 6 primers mesos ha augmentat d'un 4,2%.

2.5. Continuem tenint un parc mòbil antic i si bé l'antiguitat no és causa d'accident, **cal subratllar la necessitat d'un adequat manteniment del vehicle**, que en cas contrari sí que pot ser un factor concurrent de

sinistralitat. En aquest sentit l'SCT insisteix en la necessitat d'un correcte manteniment del vehicle i dels seus elements de seguretat.

2.6. També cal tenir en compte que hi ha una xarxa viària deficitària sobretot respecte a les vies de titularitat estatal com ara a la N-340, que és la via que registra els nivells més elevats de sinistralitat mortal a Catalunya.

3. Mesures d'impacte

Davant aquesta situació, el Departament d'Interior aplicarà les mesures següents amb l'objectiu de reduir la sinistralitat:

3.1. Patrullatge preventiu a les vies amb més accidentalitat i redistribució dels efectius de Mossos d'Esquadra de trànsit focalitzant les seves actuacions en aquells indrets i zones que tinguin un elevat risc de sinistralitat.

Es farà patrullatge per trams de via amb l'objectiu de promoure la seguretat viària ja que ens permet identificar els llocs més idonis per fer actuacions policials a la via i també realitzar altres activitats (visualització del patrullatge) o controls que promoguin un correcte comportament dels usuaris de forma que no comentin infraccions.

3.2. Augment dels controls de vigilància aèria sobre les conductes de risc

S'ha incrementat el nombre d'hores de vol de control i vigilància i es continuarà fent especial èmfasi en les **distraccions** en la conducció com factor concurrent de l'accidentalitat. En concret, s'ha incrementat el nombre d'hores de vol dedicades a vigilància i control de 2 a 3 hores diàries.

3.3. Desplegament més dinàmic dels efectius dels Mossos d'Esquadra amb dues campanyes específiques: una de **control de velocitat** a zones costaneres i una de **distraccions** a tot el territori.

Es posen en funcionament els Programes Operatius Específics (POE) de trànsit de velocitat i distracció per tal de fer més efectiva l'activitat policial. Per això, la policia de la Generalitat planifica un seguit d'accions de tipus policial dins aquests àmbits específics i estratègics amb l'objectiu de reduir l'accidentalitat greu i la mortalitat de les carreteres catalanes.

A més, es **prioritzaran les tasques de control i vigilància** de la seguretat viària dels Mossos d'Esquadra. El cos de Mossos d'Esquadra en el seu conjunt realitzarà accions de trànsit orientades a millorar la seguretat viària de tots els conductors que circulin per la xarxa interurbana. El número de controls de trànsit que estimem es poden arribar a fer al mes d'agost és aproximadament d'uns 5.300, repartits en diferents tipologies.

	TOTAL
DISTRACCIONS	1034
ALCOHOLÈMIA/DROGUES	1298
TRANSPORTS	736
VELOCITAT	720
SEGURETAT PASSIVA	913
PREMOT	580
RESTRICCIONS	46
FURGONETES	3
CTI	8
TOTAL	5338

3.4. Ordenació i regulació especial del trànsit a la N-340

Davant del repunt de la sinistralitat en determinats trams de la xarxa viària catalana en els darrers mesos com ara a la N-340 i amb l'objecte de reduir els índexs de perillositat, s'han dut a terme accions preventives a la N-340 a les comarques de Tarragona i Terres de l'Ebre, atès que és una de les vies i trams que registra els nivells més elevats de sinistralitat.

Així, durant els caps de setmana de juliol, de divendres a diumenge, i en els trams amb elevada intensitat de vehicles, presència de camions i elevada sinistralitat, s'ha disposat un abalisament a l'eix central de la N-340 per evitar avançaments i possibles girs a l'esquerra:

- Els divendres a la tarda i els diumenges al llarg de tot el dia a **Torredembarra**, del PK 1176+600 al PK 1178+000 (un tram)
- Els divendres a la tarda i els dissabtes al llarg de tot el dia a **l'Ametlla de Mar**, del PK 1113+400 al PK 1115+500 i del PK 1117+300 al PK 1119+500 (dos trams)

Per tal de reforçar la senyalització, s'han instal·lat també dos radars en línia per sentit (en total 4 unitats d'ARL) i un panell de missatge variable mòbil a cada extrem de la mesura (en total 2 unitats PMV).

Des de la **posada en servei de les mesures no s'ha produït cap afectació**, incident o accident en els trams i dies sotmesos a mesura.

3.5. Difusió informativa dels controls previstos els caps de setmana

Es difondrà durant els caps de setmana informació dels controls que es faran per part de Mossos i Polícies Locals. Aquests controls posen èmfasi en els sistemes de **seguretat passiva** (casc i cinturó) i en la documentació tècnica del vehicle (ITV) i informaran de les conseqüències de les **distraccions**, sobretot de **l'ús del telèfon mòbil**.

3.6. Utilització dels Panells de Missatges Variables (PMV) per alertar de l'augment de la sinistralitat

Els Panells de Missatge Variable (PMV) s'utilitzaran com a canal per conscienciar del repunt de l'accidentalitat. A partir d'aquest cap de setmana s'informarà del nombre de persones mortes i ferides greus que es registren per sinistres viaris.

3.7. Altres accions divulgatives

Per tal de combatre les distraccions durant la conducció, l'SCT continuarà difonent als mitjans de comunicació la campanya específica sobre aquest factor: **Vius connectat, conduint desconnecta**.

Es continuarà promocionant l'aplicació del SCT **Conduint**, una eina a l'abast del ciutadà per evitar utilitzar el mòbil mentre es condueix.

S'han planificat missatges per als panells de les carreteres alertant de les diferents situacions de risc i inseguretat viària. Per a la darrera setmana de juliol i al llarg del mes d'agost es proposen publicar aquests missatges:

SETMANA	ENTRE SETMANA	CAP DE SETMANA (*O PONT SI S'ESCAU)
27 DE JULIOL-2 D'AGOST	SEMPRE CORDEU-VOS EL CINTURÓ DE VACANCES NO ABAIXEU LA GUÀRDIA	CONDUCTORS, REVERSEU ELS PNEUMÀTICS NIT: A LA CARRETERA NO CORRIS
3-9 D'AGOST	CONDUCCIÓ + MÒBIL=ACCIDENT MORTAL	AL VEHICLE, ELS INFANTS CORDATS NIT: ALCOHOL+ CONDUCCIÓ= ACCIDENT MORTAL
10-16 D'AGOST	AL VOLANT NO UTILITZEU MÒBIL NI GPS	RESPECTA ELS LÍMITS DE VELOCITAT NIT: SI BEUS, NO CONDUEIXIS
27-23 D'AGOST	EN MOTO, ETS EL MÉS VULNERABLE	NO UTILITZIS EL MÒBIL. ÉS UNA DISTRACCIÓ NIT: AMB SOMNOLÈNCIA NO CONDUEIXIS
24-31 D'AGOST	CONDUCCIÓ + DISTRACCIÓ= ACCIDENT MORTAL	EN VIATGES LLARGS, PARA CADA 2 H

Es difondran a través de les xarxes socials de l'SCT 3 peces audiovisuals centrades en les distraccions per ús del mòbil.

Consells a tenir en compte

Des del Departament d'Interior s'apela a la responsabilitat dels conductors i conductores en la mobilitat estiuenca, atès que el comportament dels usuaris ha estat determinant per aconseguir reduir la sinistralitat viària a Catalunya els darrers anys i volem recordar un seguit de consells viaris a tenir en compte durant aquestes vacances d'estiu.

Abans del viatge

- REVISEU BÉ EL VEHICLE**
Reviseu el vehicle, sobretot: frens, direcció, pneumàtics, oli, posició dels seients i dels retrovisors, i cinturons. El manteniment del vehicle és molt important per evitar incidències durant la conducció.
- NO BEGUEU ALCOHOL**
La ingesta d'alcohol minva i altera les capacitats per a la conducció. No es pot conduir un vehicle amb una taxa d'alcohol en aire espirat superior a 0,25 mil·ligrams per litre. Tampoc consumiu substàncies estupefaents.
- NO MENGEU ABUNDANTMENT**
No mengeu de forma abundant, atès que provoca somnolència.
- DESCANSEU SUFICIENTMENT**
Descanseeu prou abans del viatge.
- PROGRAMEU BÉ EL VIATGE**
Programau el viatge amb prou antelació, triant els itineraris més adequats i evitant les hores més conflictives. Escolteu els diferents serveis informatius de trànsit per conèixer l'estat de les carreteres o qualsevol altra informació relacionada.

servei català de **Trànsit** Generalitat de Catalunya Departament d'Interior

transit.gencat.cat

Durant el viatge

CORDEU-VOS EL CINTURÓ

Cordeu-vos sempre el cinturó de seguretat. Si viatgeu amb infants protegiu-los amb els dispositius de retenció infantil. Els desplaçaments curts són tant o més perillosos que els trajectes principals.

CORDEU-VOS BÉ EL CASC

Si condueixu motocicletes o ciclomotors, poseu-vos el casc ben cordat.

NO UTILITZEU DISPOSITIUS ELECTRÒNICS

Durant la conducció no manipuleu el telèfon mòbil ni altres dispositius electrònics (ràdio, gps...), atès que suposen una desatenció al volant molt perillosa.

CONDUÏU AMB PRECAUCIÓ

La velocitat excessiva i inadequada provoca accidents. Adapteu-la a les circumstàncies de cada moment, sobretot en condicions meteorològiques adverses. El mal temps augmenta el risc de patir un accident a la carretera.

RESPECTEU LA DISTÀNCIA

Respecteu la distància entre vehicles. En cas de pluja o boira augmenteu la distància de seguretat per evitar col·lisions.

SENYALITZEU EN CAS D'AVARIA

En cas d'avaria, retireu el vehicle de la carretera sempre que sigui possible i adopteu les mesures necessàries, sempre fent-vos visibles a la resta d'usuaris amb l'armilla reflectora. Utilitzeu els triangles de presenyalització de perill i recordeu que cal posar-los a una distància.